

Републички фонд за здравствено осигурање

Јована Мариновића бр. 2, 11040 Београд, Србија, тел: 381 11 2053-830; факс: 381 11 2645-042
e-mail: public@rfzo.rs ПИБ бр. 101288707 мат. бр. 06042945 рач. бр. 840-26650-09

2014.

**СПРОВОЂЕЊЕ ПРОГРАМА
ЛЕЧЕЊА НЕПЛОДНОСТИ
ПОСТУПЦИМА БИОМЕДИЦИНСКИ
ПОТПОМОГНУТОГ ОПЛОЂЕЊА**

УПУТСТВО

07 број: 180-362/14
07.03.2014.године

РЕПУБЛИЧКИ ФОНД ЗА ЗДРАВСТВЕНО ОСИГУРАЊЕ
ПОКРАЈИНСКОМ ФОНДУ
СВИМ ФИЛИЈАЛАМА
-директору-

**СПРОВОЂЕЊЕ ПРОГРАМА ЛЕЧЕЊА НЕПЛОДНОСТИ
ПОСТУПЦИМА БИМЕДИЦИНСКИ ПОТПОМОГНУТОГ ОПЛОЂЕЊА**

-УПУТСТВО-

Услуге процеса лечења неплодности поступцима биомедицински потпомогнутог оплођења (у даљем тексту: БМПО) за потребе осигураних лица Републичког фонда за здравствено осигурање (у даљем тексту: РФЗО) пружају се у здравственим установама из Плана мреже здравствених установа:

- Клиника за гинекологију и акушерство, Клинички центар Србије, Вишеградска 26, 11000 Београд;
- Гинеколошко акушерска клиника "Народни фронт", Краљице Наталије 62, Београд;
- Гинеколошко акушерска клиника, Клинички центар Војводине, Мајевичка 1, Нови Сад;
- Клиника за гинекологију и акушерство, Клинички центар Ниш, Булевар др Зорана Ђинђића 48, Ниш;
- Служба за гинекологију и акушерство, Општа болница Ваљево, Обрена Николића 5, Ваљево.

Зависно од потреба, услуге процеса БМПО осигураним лицима РФЗО могу да се пружају и у здравственим установама ван Плана мреже здравствених установа.

I

За укључивање у програм лечења неплодности поступцима БМПО потребна је кумулативна испуњеност одређених критеријума које прописује Републичка стручна комисија Министарства здравља за БМПО (РСК за БМПО):

- парови код којих су исцрпљене друге могућности лечења неплодности;
- жене које имају неплодност и поред одговарајућег лечења;
- жене које нису рађале или немају живе деце или мушкарац који нема живе деце;
- до напуњених 40 година старости у моменту добијања одлуке о испуњености услова за укључивање у процес БМПО од стране Комисије за БМПО надлежне здравствене установе;
- очувана функција јајника;
- нормални индекс телесне масе (БМИ мањи од 30);
- сви облици субфертилности мушкараца уз постојање живих или морфолошки исправних сперматозоида у ејакулату.

Осигураници који испуњавају претходне критеријуме неопходно је да поседују и резултате извршених следећих анализа и дијагностике:

1. Оба партнера:
 - микробиолошко испитивање:
 - бактерије, Chlamydia, Mycoplasma;
 - HbsAg, HCV, HIV, VDRL – серологија.
2. Женски партнер:
 - хормонско испитивање: од 2-4 дана од почетка менструалног крвављења (једнократно);
FSH, LH, E2, Pg, T, Prolaktin, TsH, T₃, T₄, антимицелински хормон (AMH).
 - микробиологија:
 - Toxoplasma gondii, Rubella – серологија.
 - скрининг грлића:
 - брис по Papanicolaou, колпоскопија;
 - ултразвучни преглед обављен вагиналном сондом;
 - пацијенткиње код чијих партнера је уредан налаз спермограма (postospermia), потребно је да доставе налаз HSG и/или лапароскопије и/или хистероскопије;
 - уколико су имале претходне операције у циљу лечења стерилитета, потребно је да доставе фотокопију отпусне листе;
 - уколико је претходно примењен неки од поступака БМПО (IUI, IVF, ICSI), потребно је да доставе фотокопију лекарског извештаја.
 - опште припреме непосредно пред поступак:
 - крвна група, Rh фактор, крвна слика, урин, биохемијске анализе, мали фактори коагулације.
3. Мушки партнер:
 - Спермограм.

Ова врста припрема је неопходна свим паровима док постоје и они чија припрема захтева додатне анализе, у зависности од случаја.

НАПОМЕНА: Старост анализа не може бити дужа од годину дана.
Брисеви и ултразвук важе три месеца.
Анализе хормона важе шест месеци.

II

Члан 26. Закона о лечењу неплодности поступцима БМПО прописује да право на лечење неплодности поступцима БМПО имају пунолетна и пословно способна жена и мушкарац који воде заједнички живот у складу са Законом којим се уређују породични односи - супружници, односно ванбрачни партнери.

III

Правилник о садржају и обиму права на здравствену заштиту из обавезног здравственог осигурања и о партиципацији, члан 10., прописује да се под лечењем стерилитета подразумевају и два покушаја БМПО код жена до навршених 40 година живота у складу са критеријумима Републичке стручне комисије за БМПО.

IV

Одлуку о испуњености услова за укључивање у процес БМПО доносе Комисије за БМПО надлежних здравствених установа из Плана мреже здравствених установа које заседају у следећим здравственим установама:

- Клиника за гинекологију и акушерство, Клинички центар Србије, Београд;
- Гинеколошко акушерска клиника, Клинички центар Војводине, Нови Сад;
- Клиника за гинекологију и акушерство, Клинички центар Ниш, Ниш;
- Гинеколошко акушерска клиника "Народни фронт", Београд;
- Служба за гинекологију и акушерство, Општа болница Ваљево.

V

Дирекција РФЗО свим Филијалама доставља у прилогу:

- упутство изабраном лекару - специјалисти гинекологије (у даљем тексту: гинеколог) који је одговоран за обраду и упућивање женског партнера на БМПО;
- упутство изабраном лекару - доктору медицине, специјалисти опште медицине и специјалисти медицине рада (у даљем тексту: лекар) који је одговоран за обраду и упућивање мушког партнера на БМПО;
- документе који потписују осигурана лица при оцени лекарске комисије Филијале;
- модел Потврде Комисије за БМПО;
- модел позивног писма осигураном лицу у вези упућивања на консултативни преглед;
- позивно писмо осигураном лицу у вези упућивања на процес БМПО.

Филијала је у обавези да са подручја Филијале изврши доставу:

- Примарној здравственој заштити - Упутство изабраним лекарима примарне здравствене заштите са припадајућим прилозима (модел Потврде Комисије за БМПО, модел заказивања пријема на процес БМПО, модел позивног писма осигураном лицу у вези упућивања на консултативни преглед и позивно писмо осигураном лицу у вези упућивања на процес БМПО);
- Здравственим установама секундарне и терцијарне здравствене заштите које учествују у поступку обраде осигураних лица за процес БМПО - Упутство здравственим установама секундарне и терцијарне здравствене заштите које учествују у поступку обраде осигураних лица за процес БМПО са припадајућим прилозима (модел Потврде Комисије за БМПО, модел заказивања пријема на процес БМПО, модел позивног писма осигураном лицу у вези упућивања на консултативни преглед и позивно писмо осигураном лицу у вези упућивања на процес БМПО).

VI

1. Гинеколог је обавезан да:

- утврди да ли осигурано лице испуњава критеријуме за поступак БМПО;
- упуту осигурано лице да уради напред наведене анализе и дијагностику при чему води рачуна да поједине анализе имају одређено трајање;
- уколико процени да је услед неисправних резултата потребно стручно мишљење доктора друге специјалности, упућује осигурано лице доктору друге специјалности или на додатне анализе и дијагностику ради припреме за Комисију за БМПО;
- изврши комплетну припрему осигураног лица за упућивање Комисији за БМПО;
- уколико осигурано лице испуњава све услове прописане критеријумима РСК за БМПО и поседује исправне медицинске налазе, гинеколог издаје осигураном лицу уредне упуте за:
 1. Комисију за БМПО (по распореду наведеном у ставу VIII Упутства);
 2. ултразвучни преглед (ради се при заседању и давању оцене Комисије за БМПО).
- упуту осигурано лице да се јави лекарској комисији Филијале ради издавања обрасца ОЛК 11.

2. Лекар је обавезан да:

- утврди да ли осигурано лице испуњава критеријуме за поступак БМПО;
- упуту осигурано лице да уради напред наведене потребне анализе;
- уколико процени да је услед неисправних резултата потребно стручно мишљење доктора друге специјалности, упућује осигурано лице доктору друге специјалности или на додатне анализе и дијагностику ради припреме за Комисију за БМПО;
- води рачуна када ће упутити осигурано лице на поједине анализе чији резултати имају одређено трајање;
- уколико осигурано лице испуњава све услове прописане критеријумима РСК за БМПО и поседује исправне медицинске налазе, лекар издаје осигураном лицу уредан упут за спермограм, који се ради при оцени Комисије за БМПО (по распореду наведеном у ставу VIII Упутства);
- упуту осигурано лице да се јави лекарској комисији Филијале ради овере упута.

VII

Комисији за БМПО Гинеколошко акушерске клинике Клиничког центра Војводине упућују се осигурана лица округа: Северно-Бачки, Средње-Банатски, Северно-Банатски, Јужно-Банатски, Западно-Бачки, Јужно-Бачки и Сремски.

Комисији за БМПО Клинике за гинекологију и акушерство Клиничког центра Ниш упућују се осигурана лица округа: Расински, Нишавски, Топлички, Пиротски, Јабланички, Борски, Зајечарски, Поморавски, Пчињски, Косовско-Поморавски, Косовска Митровица и Грачаница.

Комисији за БМПО Клинике за гинекологију и акушерство Клиничког центра Србије или Комисији за БМПО Гинеколошко акушерске клинике „Народни фронт“ упућују се осигурана лица округа:

Моравички, Златиборски, Рашки, Подунавски, Браничевски, Шумадијски и Град Београд.

Комисији за БМПО Опште болнице Ваљево упућују се осигурана лица округа: Мачвански и Колубарски.

VIII

Лекарска комисија у Филијали за осигурано лице (женски партнер) издаје образац ОЛК 11.

Лекарска комисија Филијале врши оверу упута за спермограм мушком партнеру за Комисију за БМПО за исту здравствену установу у коју се упућује женски партнер.

Трајност обрасца ОЛК 11 износи највише три месеца од датума овере.

Образац ОЛК 11 се може издати више пута, у зависности од случаја (истекло трајање обрасца, техничка грешка у обрасцу, измена података у обрасцу и друго).

Последњег радног дана у недељи, Филијале путем електронске поште искључиво са адресе Филијале на адресу bmppo@rfzo.rs достављају табеларни извештај у .xls формату (у прилогу) свих осигураних лица којима је издат образац ОЛК 11.

У случају да Филијала није извршила издавање обрасца ОЛК 11, кратким дописом у слободној форми путем електронске поште на адресу bmppo@rfzo.rs обавештава Дирекцију о истом.

IX

Уколико лекарска комисија у Филијали утврди да један од партнера не испуњава неки од критеријума РСК за БМПО за укључење у програм БМПО или увидом у медицинску документацију утврди да недостаје неки од наведених медицинских налаза или дијагностике, упућује лице да изврши допуну недостајуће потребне документације и издаје образац ОЛК 13.

X

Осигурана лица при овери упута на лекарској комисији Филијале попуњавају и потписују документе:

- лични избор за здравствену установу у којој ће се, уколико постоји могућност, обавити процес БМПО;
- документ да немају живе деце (парови који немају деце са партнером у постојећој заједници).

По један примерак документа се задржава на лекарској комисији Филијале.

XI

Позитивном одлуком Комисије за БМПО, здравствена установа осигураном лицу (женски партнер) издаје Потврду здравствене установе о испуњености услова за процес БМПО.

Трајање издате Потврде износи дванаест месеци од датума заседања комисије за БМПО, што истовремено представља и период у којем је здравствена установа обавезна да започне процес БМПО.

XII

Здравствена установа податке о одлукама Комисије за БМПО уписује на Потврду и у електронску апликацију РФЗО.

XIII

Дирекција РФЗО врши распоређивање осигураног лица за здравствену установу у којој ће се урадити процес БМПО на основу позитивне одлуке Комисије за БМПО уписане у електронску апликацију РФЗО, опредељења осигураног лица за здравствену установу и евиденције о попуњености капацитета здравствених установа.

Дирекција РФЗО врши распоређивање осигураног лица за здравствену установу и у случају када су укључене здравствене установе ван Плана мреже здравствених установа.

XIV

По извршеном распоређивању, Дирекција РФЗО редовно доставља одређеним здравственим установама табеларни списак опредељених осигураних лица.

Здравствена установа је у обавези да редовно преузима све спискове које доставља Дирекција РФЗО и у складу са истим уреди датуме пријема осигураних лица на процес БМПО.

У случају да су у здравственој установи попуњени капацитети за пријем на процес БМПО, здравствена установа је у обавези да утврди Листу заказивања коју је у обавези да редовно ажурира (са достављеним новим списковима од стране Дирекције РФЗО), одређује датуме пријема и о истом редовно обавештава РФЗО.

XV

Према достављеном табеларном списку РФЗО, здравствена установа позива осигурано лице да се јави на први консултативни преглед. Осигурано лице се јавља свом изабраном лекару ради упућивања на исти. Уколико се осигурано лице упућује ван седишта филијале, упућује осигурано лице да се јави лекарској комисији филијале ради овере упута за наведену здравствену установу.

Уколико приликом првог консултативног прегледа здравствена установа утврди да осигурано лице не испуњава услове за почетак процеса БМПО (иако поседује Потврду Комисије за БМПО о испуњењу услова за процес БМПО) или да је за почетак процеса из медицинских разлога потребан дужи период од дванаест месеци за почетак процеса БМПО (колико траје и Потврда Комисије за БМПО), у обавези је да:

1. искључи осигурано лице из даљег поступка, при чему писаним путем образлаже разлог искључења и уручује га одмах осигураном лицу; (прилог)
2. одмах упише у електронску апликацију РФЗО разлог искључења;
3. упути осигурано лице на поновну оцену Комисије за БМПО.

XVI

Уколико приликом првог консултативног прегледа здравствена установа утврди да осигурано лице испуњава услове за почетак процеса БМПО, здравствена установа по свом плану рада заказује датум пријема осигураног лица на процес БМПО, при чему попуњава документ (прилог) који одмах даје осигураном лицу. Документ садржи податке о датуму пријема на процес БМПО.

XVII

Датум уписан на документу који здравствена установа уручује осигураном лицу, здравствена установа уписује и у примљени табеларни списак РФЗО и шаље електронском поштом на адресу bmpo@rfzo.rs.

XVIII

На основу попуњеног табеларног списка, Дирекција РФЗО обавештава Филијалу о заказаним пријемима осигураних лица. На адресу која је уписана у здравствену исправу Филијала путем редовне поште шаље позив осигураном лицу у вези упућивања на процес БМПО. (прилог)

Осигураном лицу позив може бити уручен и у Филијали уколико осигурано лице није примило позив на уписану адресу.

XIX

Осигурано лице-женски партнер се на основу писаног позива Филијале јавља гинекологу ради обезбеђивања упута за здравствену установу у којој ће се обавити процес БМПО.

Гинеколог издаје уредан упут осигураном лицу за здравствену установу која је наведена у позиву и упућује осигурано лице да се јави лекарској комисији Филијале ради овере упута.

XX

Осигурано лице се са позивним писмом Филијале, издатим документом здравствене установе и комплетном документацијом јавља лекарској комисији у Филијали ради овере упута за процес БМПО при чему лекарска комисија издаје образац ОЛК 12. (прилог)

Трајност обрасца ОЛК 12 зависи од датума заседања Комисије за БМПО (видети став XI Упутства – трајање Потврде).

Пример: У случају да је заседање Комисије за БМПО одржано 01.03.2014., трајност обрасца ОЛК 12 ће износити док траје Потврда, а најкасније до 01.03.2015. (без обзира на датум издавања обрасца ОЛК 12 у периоду између 02.03.2014. и 28.02.2015.).

XXI

У случају да осигурано лице није у могућности да се јави на заказани процес БМПО (болест, путовање, смртни случај и друго), осигурано лице је у обавези да се лично јави здравственој установи која је заказала процес БМПО. Здравствена установа одређује нов датум пријема на процес БМПО (у време трајања Потврде Комисије за БМПО) при чему одмах попуњава и издаје нов документ (исти као у тачки VI) са уписаним новим датумом пријема који уручује осигураном лицу. Осигурано лице се са новим документом здравствене установе јавља Филијали ради овере упута за процес БМПО при чему лекарска комисија издаје образац ОЛК 12.

Ако здравствена установа не изда нов документ за пријем на процес БМПО већ усменим путем обавести осигурано лице о датуму пријема, здравствена установа је у обавези да о новом датуму писаним путем обавести Филијалу о истом. На основу тог обавештења, Филијала обавештава осигурано лице да се јави Филијали ради овере упута за процес БМПО при чему лекарска комисија издаје образац ОЛК 12.

Уколико осигурано лице из било ког разлога одустане од упућивања на процес БМПО, Филијала је обавезна да Дирекцију РФЗО обавести о истом.

XXII

Осигурано лице - мушки партнер се јавља лекару ради обезбеђивања упута за одређену здравствену установу у којој ће дати узорак за процес БМПО.

Мушки партнер може бити упућен највише два пута у здравствену установу, и то:

- први пут (зависно од случаја) – при одласку на консултативни преглед;
- други пут – када даје узорак за процес БМПО.

Уколико се осигурано лице упућује ван седишта Филијале, лекар упућује осигурано лице да се јави лекарској комисији Филијале ради овере упута за давање узорка за наведену здравствену установу.

XXIII

Уколико осигураном лицу процес БМПО не започне у року од дванаест месеци од датума заседања Комисије за БМПО (у Потврди Комисије за БМПО и у електронској апликацији РФЗО је уписан датум заседања), здравствена установа је у обавези да писаним путем образложи осигураном лицу и РФЗО због чега процес БМПО није започео у предвиђеном року.

Здравствена установа враћа образац ОЛК 12 Филијали која га је издала са образложењем, а образложење уписује и у електронску апликацију РФЗО.

Осигурано лице се са датим образложењем искључује из даљег поступка и упућује на поновну оцену Комисије за БМПО.

XXIV

Последњег радног дана у недељи, Филијале путем електронске поште са адресе Филијале на адресу bmpo@rfzo.rs достављају табеларни извештај у .xls формату (у прилогу) свих осигураних лица којима је издат образац ОЛК 12.

У случају да Филијала није извршила издавање обрасца ОЛК 12, путем електронске поште на адресу bmpo@rfzo.rs кратким дописом у слободној форми обавештава Дирекцију о истом.

*
* *
*

Са садржином овог Упутства потребно је упознати све учеснике у поступку упућивања на Комисије и процес БМПО као и запослене у Покрајинском фонду и Филијали.

Ставља се ван снаге Упутство за спровођење програма БМПО 04/4 број: 54–831/10 од 11.03.2010.године.

ДИРЕКТОР

Проф. др Момчило Бабић

Прилог: Као у тексту

израда: Сектор за медицинске послове и процену нових технологија